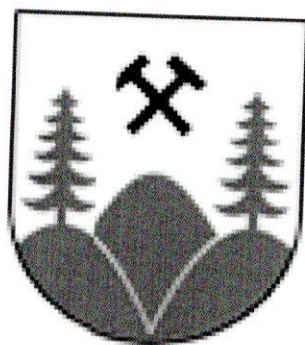

**Výroční správa obce Turecká
za rok 2015**

Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Turecká
IČO: 00648183
DIČ: 2021095538
Sídlo: Obecný úrad, 976 02 Turecká 341
Právna forma: Obec
Dátum vzniku: 01.01.1991

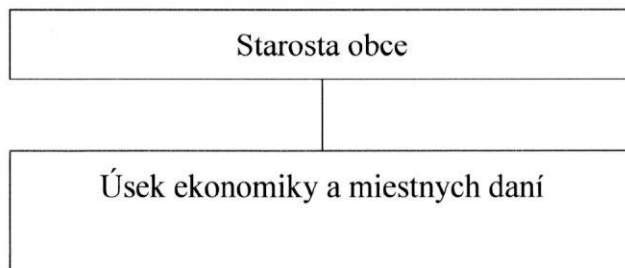
Identifikácia vedúcich predstaviteľov a organizačná štruktúra

Starostom obce je Ivan Janovec. Zástupcom starostu je Ján Turčan.

Poslanci obecného zastupiteľstva: Ján Turčan, Ing. Milan Cisárik, Mgr. Vladimír Strmeň, Mgr. Ivana Sikulová, PhD, Stanislav Jasenský.

Hlavný kontrolór obce je do 31.06.2015 Ing. Jaroslava Hýblová, od 01.07.2015 je hlavným kontrolórom obce Bc. Zuzana Kútiková

Organizačná štruktúra obecného úradu:

Úvodné slovo starostu obce

V každom z nás sa v tom predchádzajúcom roku niečo zmenilo, udiali sa mnohé príjemné i menej príjemné okamžiky života. Väčšinou si spomíname na tie príjemné okamžiky, no treba sa pozastaviť, prehodnotiť a pripomenúť si všetky udalosti, ktoré sa v predchádzajúcom roku udiali v našom živote. Prvé dni roku 2015 sa niesli v podobe **niekoľkých snehových nádielok** a tak sme mali čo robiť aby sme to spoločne zvládli. Cestári tak, ako po iné roky meškali s údržbou ciest a pomáhal aj traktor, ktorý si objednávame dodávateľsky na čistenie cesty v obci.

Hneď v novom roku sme **opravovali verejné osvetlenie** na Turčianke, Postupne sme počas roku obnovili svetlá na parkovisku, v Hornej Tureckej a v októbri sme vymenili nové svetlo

Popod Vršok.

Náročná príprava tradičných **Krňáčkových pretekov** prebiehala počas celej zimy v ťažkých podmienkach. Nakoľko stredisko už dlhodobo nefunguje ako pred tým, všetky úlohy spojené s prípravou pretekov sú pre nás veľmi náročné. Je iba zázrak, že sa nám to podarilo zorganizovať v tých podmienkach. 9 Majstrovstvá Slovenska a 41. ročník Krňáčkových pretekov o Cenu Krížnej sa uskutočnili 21. februára 2015. Všetkým, ktorí pomáhali pri organizovaní týchto pretekov ďakujem.

Začiatkom roku bolo vyhlásené **referendum**, ktoré prebehlo aj v našej obci. Nebolo úspešné. Na obecnom úrade sme zlepšili pracovné podmienky. Zariadili sme obnovu zabezpečovacieho systému priestorov obecného úradu a máme nový bezpečnostný projekt v zmysle platnej legislatívy.

Zapojili sme sa do projektu **Dátové centrum obcí a miest** v Operačnom programe **Informatizácia spoločnosti**. Uvedený program má zabezpečovať lepšiu komunikáciu medzi verejnými a štátnymi inštitúciami, samosprávou a občanmi. V rámci uvedeného projektu sme dostali novú počítačovú techniku a zariadenia. V území pokrytia internetového signálu sme zaradení do mapy bielych miest, kde nie je dostatočné pokrytie sietí. Preto sme boli zaradení do spomínaného celoštátneho projektu Informatizácia spoločnosti. Privedením optického kábla do obce sa mnohé zlepšili. Preto žiadam obyvateľov obce, ktorí budú dotknutí realizáciou tohto projektu o pochopenie a zhovievavosť pri realizácii prác. Je to veľmi dôležitá úloha, ktorú zabezpečuje štát z verejných zdrojov ako aj zo zdrojov Európskej únie.

Začiatkom marca sme dostali nečakanú veľmi dobrú správu. Na zasadnutí vlády SR v Banskej Bystrici nám **vláda schválila mimoriadnu dotáciu** na opravu kultúrneho domu. Náš kultúrny dom to už bezpodmienečne potreboval. V havarijnom stave bola elektroinštalácia, elektrický rozvádzač, okná, omietky, žľaby a zvody a iné technické časti. Vďaka tejto podpore sa nám mnohé z toho podarilo opraviť a dať do poriadku. Uvedenú aktivitu sme zvládli zrealizovať do termínu Halušiek čo bolo 17. a 18. júla 2015.

Počas celého roku sme pracovali na prípravách podujatia Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení halušiek – **Halušky FEST Turecká**. Je to dôležitá a náročná úloha, na ktorú sa sústreďujeme, aby boli všetci návštevníci spokojní. Oslovujeme a žiadame partnerov, aby sme mali dostatočné finančné prostriedky na zabezpečenie všetkých úloh.

Pokračovali sme v prácach **na oprave mostu do Kaplnky**. Stavba dostala úplne nový výzor, na čo môžeme byť právom hrdí.

Na ihrisku za kultúrnym domom sme ďalej pokračovali v prácach.

Pri vstupe na ihrisko z cesty **pri kultúrnom dome sme upravovali terén**, aby bolo možné prísť ku kultúrnemu domu autom a zväčšili sme priestor pred kultúrnym domom. Urobili sme nový bezpečnejší vstup - bráničky na ihrisko pre deti z cesty z boku tak, aby deti neboli ohrozené priamo vstupom na cestu.

Samostatnou kapitolou nášho života v obci sú **naše Halušky**. Podujatie, ktoré už mnohokrát prekročilo hranice Slovenska. Tento rok sme si zaknihovali už 21. ročník so štatútom Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení halušiek – Halušky FEST Turecká. Privítali sme na nich 26 súťažných družstiev v dvoch kategóriách – Tradičné bryndzové

halušky a Halušky tisíc chutí. Počas dvoch dní – 17. a 18. júla navštívilo Tureckú niekoľko tisíc návštevníkov. Na haluškách sme privítali aj vzácných hostí z Londýna a z Britskej televízie BBC, ktorí aj súťažili v súťaži a natáčali z podujatia zaujímavý filmový dokument. Tak sa naše halušky dostanú všade do sveta a o Tureckej budú vedieť ďaleko za našimi hranicami. Je to vynikajúca propagácia obce a Slovenska a naša dobrá vizitka. Vďaka Haluškám sa nám podarilo získať mnoho partnerov, ktorí nám pomohli pri organizovaní akcie finančne alebo zabezpečením materiálnej pomoci. Veľmi im ďakujeme za všetko. Vďaka Haluškám a našim partnerom máme napríklad nové okná v kultúrnom dome, žalúzie, bezplatné wifi free v centre obce, krájač zemiakov a mnohé ďalšie materiálne hodnoty. Zároveň **moje poďakovanie patrí všetkým tým spoluobčanom obce, ktorí pomáhajú pri haluškách**. Pomáhajú aj ľudia z rôznych kútov Slovenska, srdečne ďakujem.

Rok sme ukončili s počtom obyvateľov 152. Novým spoluobčanom prajem spokojné bývanie v našej obci.

Poslanie, vízia, ciele

Pokračovať v začatých aktivitách: Uhliarsky náučný chodník „Pod Ding“, Detský a športový svet v Tureckej, oprava miestnej komunikácie Turčianky, organizovať dlhoročné tradície v obci – Krňacky a Halušky a udržať si ich v prospech obce. Stavať rozvoj obce na rozvoji cestovného ruchu a zároveň pokračovať v snahe o získanie **seriózneho a silného investora na rozvoj strediska**.

Základná charakteristika obce a jej organizácií

Obec Turecká je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Obec nemá zriadené organizácie so samostatnou právnou subjektivitou.

Geografické údaje, história

Turecká sa nachádza 17 km severozápadne od Banskej Bystrice v pohorí Veľkej Fatry v nadmorskej výške **610 m.n.m** na úpätí masívu Križnej (1574 m n. m.). Prvé zmienky o obci sú z roku **1563**. Práve tom obdobi pre **zvýšenie banskej ťažby**, ale najmä zabezpečenie hút v Starých Horách a v Banskej Bystrici drevným uhlím, Banskobystrická komora začala osídľovať Starohorskú dolinu.

Tak vznikli v okolí Starých Hôr nové **banícke** (Polkanová), **drevorubačské a uhliarske osady** (Turecká, Jelenec, Prašnica).

Pôvodní obyvatelia Tureckej boli uhliari, ktorí pálili drevené uhlie pre okolité bane v Starohorskej doline. Po zániku baníctva na Starých Horách, zaniká v Tureckej aj uhliarstvo.

V súčasnosti je Turecká predurčená svojou polohou k **cestovnému ruchu**, hlavne **zimným športom a horskej turistike**.

Turecká dnes láka návštevníkov aj svojimi atrakciami. Pravidelne sa tu každoročne

usporadúvajú unikátne už tradičné krňáčkové preteky dvojčlenných posádok na domácky vyrobených sedliackych saniach – krňáčkach, ktoré **vznikli v roku 1957** z podnetu miestnych občanov ako súčasť fašiangových zvykov. Stali sa vyhľadávanou zábavou ľudí prichádzajúcich sem zo širokého okolia i zahraničia. Od roku 1995 sa v Tureckej uskutočňuje súťaž vo varení a jedení bryndzových halušiek, ktorú vymyslel „Haluškový Otec“ Svetlan Turčan a počas mnoho úspešných rokov sa transformovala na „Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení bryndzových halušiek.“

Cirkevné dejiny Tureckej

Turecká od svojho založenia patrila ako celá starohorská dolina do banskobystrickej farnosti. Po založení **stálej misie na Španej Doline** jezuitmi v 16. storočí bola pričlenená k Španej Doline a keď v roku 1755 cisárovná Mária Terézia zriadila na Motyčkách novú misijnú stanicu a kláštor jezuitov, pričlenili k nej aj Hornú a Dolnú Tureckú. Od roku 1776 po založení farnosti Staré Hory je Turecká **filiálkou Starých Hôr**.

Kaplnka Ružencovej Panny Márie

V dolnej časti obce stojí **kaplnka zasvätená Ružencovej Panne Márii**. Kaplnku začali stavať v roku 1907, ako je zaznamenané vo farskej kronike na mieste, kde asi pred sto rokmi stála **kaplnka k úcte sv. Jána Nepomuckého** a slávnostne ju posvätil 11. októbra 1908 starohorský farár Bartolomej Roháč. Kaplnka bola vyzdobená secesnými maľbami, ktoré sú typické pre chrámové stavby na rozhraní storočí. V roku 1994 bola vykonaná prístavba kaplnky s celkovou rekonštrukciou interiéru a exteriéru.

Ústrednou sochou v kaplnke je **socha Panny Márie Ružencovej**, ktorá je zhotovená neznámym majstrom z lipového dreva. Hlavu sochy Panny Márie zdobí koruna, akú vraj nosila vtedajšia Uhorská kráľovná. Socha Panny Márie Ružencovej má bordové rúcho a modrý plášť po krajoch zdobený zlatým ornamentom. Na ľavej ruke drží malé dieťa – Ježiša Krista – Kráľa. V pravej ruke drží ruženec a zlaté žezlo. Okrem tejto ústrednej sochy sú po stranách kaplnky umiestnené sochy sv. Terezy Ježiškovej, Božské Srdce Ježišovo a sv. Jozef.

V obci sa nachádzajú ešte dva veľké **drevené kríže s ukrižovaným Ježišom a jeho Matkou Máriou** a viacero prícestných kaplniek zasvätených **Božskému Srdcu, sv. Barbore, sv. Jánovi, Ružencovej Panne Márii a sv. Floriánovi**. V kaplnke Ružencovej Panny Márie sa teraz slúžia sväté omše dvakrát v týždni. **V stredu o 17,00 hod. a v nedeľu o 8,30 hod.**

Obec Turecká má 152 obyvateľov.

Plnenie funkcií obce

V zmysle § 4, ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec pri výkone samosprávy najmä:

- vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,
- rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov^{5a)} a vykonáva ich správu,
- usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, ^{5b)} vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti

právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,

- e) utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon,
- f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, ^{5c)} udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,
- h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- i) plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa^{5d)} a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská,
- j) obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciu dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,
- k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- l) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,
- m) organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,
- n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste,
- o) zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov⁶⁾ a dbá o zachovanie prírodných hodnôt,
- p) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu,
- q) vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách,
- r) vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Informácie o vývoji obce

Obec dosiahla prebytok hospodárenia za rok 2015 vo výške 480,30 €.

Hospodárenie obce v roku 2015 bolo vyrovnané a stabilné. V hospodárení obce sa nenachádzajú významné neistoty ani riziká, ktoré by mohli narušiť jej stabilitu. Po ukončení roka do vypracovania výročnej správy nenastali žiadne udalosti osobitného významu.

Záverečný účet obce Turecká za rok 2015

(v €)	
Bežné príjmy	94683,08
Bežné výdavky	94877,14
Prebytok/schodok bežného rozpočtu	-194,06
Kapitálové príjmy	0
Kapitálové výdavky	156,00
Prebytok/schodok kapitálového rozpočtu	-156,00
Výsledok hospodárenia (prebytok/schodok)	-350,06
Príjmy finančných operácií	830,36
Výdavky finančných operácií	0
Hospodárenie z finančných operácií	830,36
Výsledok rozpočtového hospodárenia obce podľa ESA 95:	
Zmena stavu záväzkov	2029
Zmena stavu pohľadávok	1037
Výsledok hospodárenia obce podľa ESA 95:	2715
Finančné usporiadanie rozpočtového hospodárenia	
Prebytok/schodok bežného rozpočtu	-194,06
Prebytok/schodok kapitálového rozpočtu	-156
Rozpočet finančných operácií	830,36

Hlavné údaje zo súvahy

P.č.	Položka aktív	Rok 2015	Rok 2014
	SPOLU MAJETOK	179 094,28	183 177,68
A	Neobežný majetok	174 439,46	179 240,44
A.I	Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
A.II	Dlhodobý hmotný majetok	144 961,46	149 762,44
A.III	Dlhodobý finančný majetok	29 478,00	29 478,00
B	Obežný majetok	4 654,82	3 937,24
B.I	Zásoby	0,00	0,00
B.II	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00
B.III	Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
B.IV	Krátkodobé pohľadávky	4 143,95	3 106,88
B.V	Finančné účty	510,87	830,36
B.VI	Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé	0,00	0,00
B.VII	Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	0,00	0,00

C	Časové rozlíšenie	0,00	0,00
---	-------------------	------	------

P.č.	Položka pasív	Rok 2015	Rok 2014
	Vlastné imanie a záväzky	179 094,28	183 177,68
A	Vlastné imanie	158 841,66	158 633,59
A.I	Oceňovacie rozdiely	0,00	698,87
A.II	Fondy	0,00	0,00
A.III	Výsledok hospodárenia	158 841,66	157 934,72
A.III.1	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	157 298,05	148 543,57
A.III.2	Výsledok hospodárenia za bežné obdobie	1 543,61	9391,15
B	Záväzky	13 550,18	16 937,57
B.I	Rezervy	440,16	947,81
B.II	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00
B.III	Dlhodobé záväzky	272,57	242,00
B.IV	Krátkodobé záväzky	12 837,45	15 747,76
B.V	Bankové úvery a výpomoci	0,00	6 000,00
C	Časové rozlíšenie	6 702,44	7 606,52

Hlavné údaje z výkazu ziskov a strát:

Položka	Rok 2015	Rok 2014
Spotrebované nákupy	18 770,37	16 159,63
Služby	48 337,74	18 761,38
Osobné náklady	21 878,28	24 260,75
Dane a poplatky	0,00	0,00
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	1 742,81	180,55
Odpisy, rezervy a oprav.pol. a zúčt.čas. rozlíšenia	3 885,53	4 865,57
Finančné náklady	682,29	699,71
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	334,40	351,12
Náklady spolu	95 631,42	65 278,71
Tržby za vlastné výkony a tovar	21 678,79	15 275,44
Aktivácia	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	48 149,83	48 215,37
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	349,00	846,42
Zúčtovanie rezerv a opr. položiek a účtovanie čas.rozlíšenia	947,81	1843,80
Finančné výnosy	0,19	1,01
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v	26 049,41	8 487,82

obciach		
Výnosy spolu	97 175,03	74 669,86
Výsledok hospodárenia pred zdanením	1 543,61	9 391,15
Splatná daň z príjmov	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia po zdanení	1 543,61	9 391,15

Ivan Janovec

Starosta obce